

Rigsdagstidende.

1855. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 126.

Sjette Sessions anden Samling.

45de Møde.

Tredagen den 2den Marts Aften Kl. 7.

(Forts.)

Grundtvig: Jeg har egentlig kun bedet om Ordet for at bemærke, at, naar den ærede Rigsdagsmand ikke een Gang, men vel to tre Gange har påstaaet, at det var aabenbart, at Lærerne ved de lærde Skoler, og isærdeleshed Overlærerne, ikke alene havde faaet meget mere Arbejde, men ogsaa meget større Ansvar derved, at Afgangsexamen til Universitetet var henlagt til de lærde Skoler, saa er det en Ting, der efter min fulde Overbeviisning er aldeles urigtig, hvorfor jeg heller ikke kan lade det gaae uimodsaagt hen; thi jeg vil opfordre Enhver, som efter Erfaring kjender noget til, hvorledes det gaaer til, om han vil sige, at en Examen er vanskeliggere at bestaae i den Lærestanstalt, som Disciplen har gjenne-gaaet, end den i Reglen vil være paa et Sted, hvor de, der examinere, snarere kunde antages at være upartiske; det vilde være unaturligt og stride mod den Erfaring, som ikke blot jeg, men alle de, som jeg har kjendt, have gjort. Da jeg har faaet Ordet, skal jeg ogsaa anmærke en lille Smule om, hvad den høitærede Cultusminister oftere har udtalt ved denne Leilighed, at det nemlig var en saa vigtig Sag med Hensyn til Overlærere, at der blev en heel Deel Poster, som besattes med dem, fordi de i Reglen have underkafstet sig en strengere Examen i et vist Fag, navnlig hidtil i den classtiske Philologie, og at det var en saa stor Fordeel for Skolevæsenet i det Hele taget, og vel ogsaa i videnskabeligt Henseende formoder jeg, at man ikke blot skulde beholde alle de Bladser

for Overlærere, man havde, men ogsaa formere dem. Jeg kan efter min fulde Overbeviisning aldeles ikke tiltræde denne Mening; jeg har aldeles ikke den Erfaring, at det i Regelen har været Overlærerne, der enten have havt det meste Arbejde, eller at det var dem, der i Regelen vare bedst stikede til at undervise, og det nytter jo dog ikke Skolevæsenet noget at have Overlærere, som havde studeret nok saa meget Historie, Philologie eller Mathematik, og som endog vare stikede til at være Professorer i det Altsammen, naar de ikke med Hensyn til Duellighed, Dygtighed og Flid i deres Embede udmærkede sig videre fremfor Adjuncterne; men at Overlærerne ikke gjøre det, anseer jeg for en ligefrem Afendsgjerning.

Ordføreren: Til hvad den ærede sidste Taler nys har anført, skal jeg blot bemærke, at det forekommer mig, at den ærede Rigsdagsmand har studt saavidt forbi Maalet, som det vel var muligt. Den ærede Rigsdagsmand har villet paavise, at det var en urigtig Paastand af mig, at Lærerne ved de lærde Skoler nu havde et større Ansvar end tidligere, og han har søgt at godtgjøre dette ved at bemærke, at det var lettere for Disciplene at tage Examen ved de lærde Skoler end tidligere ved Universitetet. Jeg troer vel, at denne Forudsætning kan være rigtig nok, men det er klart, at det ikke beviste det Allermindste mod, hvad jeg har sagt.

Grundtvig: Jeg vil blot anmærke, at Sagen er jo den, at, naar den ærede Rigsdagsmand har meent, at Lærerne ved de lærde Skoler fik et større Ansvar ved de forøgede Pligter, der nu paalagdes dem, da er det jo ganske rigtigt og følger ganske af sig selv (Steen: Det var da godt!), men min Mening var kun, at, for at deres Embedsgjerning